

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริการสาธารณสุขของเทศบาลเมืองท่าบ่อ อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม โดยก่อนที่ทำการสร้างเครื่องมือวัดผลการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา งานวิจัย สิ่งพิมพ์ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาประกอบในการสร้างแบบสอบถาม นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้ง ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองท่าบ่อ อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย จำนวน 14,455 คน (ข้อมูลจากสำนักทะเบียนท้องถิ่น เทศบาลเมืองท่าบ่อ อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย)

2. กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่าง จากประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้ง ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองท่าบ่อ อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย โดยมีขั้นตอนต่อไปนี้

2.1 ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากตัวแทนประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้ง ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองท่าบ่อ อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย

2.2 หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์ (Unit of analysis) ใน การศึกษาครั้งนี้หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์เป็นปัจเจกบุคคล

การหาขนาดกลุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นตัวแทนของประชากร โดยวิธีทางนาคกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ทาโร่ ยามานาเคน (Taro Yamane. 1973 : 727) ดังนี้

$$\text{หากสูตร} \quad n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดยกำหนดค่าดังนี้

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้น กำหนดที่ร้อยละ .05

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{14,455}{1 + 14,445(0.05)^2}$$

$$n = \frac{14,455}{1 + 14,445(0.0025)}$$

$$n = \frac{14,455}{1 + 36.14}$$

$$n = 389.20$$

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการให้ข้อมูลมีความสมบูรณ์มากขึ้นจึงเพิ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่างจาก 389.20 คน เป็น 390 คน

3. การสุ่มตัวอย่างจากประชากร

สำหรับการสุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้ใช้วิธีการกำหนดตามสัดส่วนของชุมชนจากประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งรวม 14,455 คน ในเขตเทศบาลเมืองท่าบ่อ อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยได้แบ่งจำนวนนาคกลุ่มตัวอย่างกำหนดตามสัดส่วนของชุมชนออกเป็น 14 กลุ่ม ใน 19 ชุมชน จาก สูตรของทาโร่ ยามานาเคน จำนวน 390 คน ในเขตเทศบาลเมืองท่าบ่อ อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ข้อมูลประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งของเทศบาลเมืองท่าบ่อ อำเภอท่าบ่อ
จังหวัดหนองคาย

หมู่ที่	กลุ่ม/ชุมชน	จำนวนประชากร ที่มีสิทธิเลือกตั้ง	กลุ่มตัวอย่าง
1. ท่าบ่อ	ป่าจิว 1	1,183	32
2. ท่าบ่อ	ป่าจิว 2	1,072	29
3. ท่าบ่อ	ธรรมคุณร่วมใจพัฒนาพาสุก	1,469	40
4. ท่าบ่อ	โภคน้อยพัฒนาพาสุข, อั้มพวน	1,474	40
5. ท่าบ่อ	หกแยกร่วมใจพัฒนา	1,209	33
6. ท่าบ่อ	บ่อแก้ว, ตลาดสด, ถนนกีฬาป่าตาด	1,822	49
8. ท่าบ่อ	บ้านท่าเสด็จ	959	26
9. ท่าบ่อ	วัดแก้วพิจิตร	827	22
11. ท่าบ่อ	สระแก้วร่วมใจพัฒนา	1,300	35
12. ท่าบ่อ	ประดู่เมืองมิตรภาพ	772	21
13. ท่าบ่อ	นาดาว	483	13
1. น้ำโ懵	ศรีบุญเรืองหมู่ 1, ศรีมงคล หมู่ 2	1,023	27
2. น้ำโ懵	โรงเรียนเก่าบ้านน้ำโ懵	418	11
8. น้ำโ懵	ศรีซัมพันธ์บ้านน้ำโ懵	444	12
รวม		14,455	390

ที่มา : ข้อมูลจากสำนักทะเบียนท้องถิ่น เทศบาลเมืองท่าบ่อ (ข้อมูลเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551)

ตัวอย่าง การคำนวณกลุ่มตัวอย่างแบบสั้นส่วน

$$\text{ชุมชนโรงเรียนเก่าบ้านน้ำโ懵 } \frac{390 \times 418}{14,445} = 11$$

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยใช้การเลือกตัวอย่างแบบบังเอิญ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งได้ แต่ไม่ได้กำหนดเพศ อายุ และระดับ การศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามซึ่งเป็นแบบสอบถามตามมาตรา ส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิกเกิร์ต (Likert Scale) ที่มีการให้คะแนนแบบ เดียวกันทุกข้อ โดยกำหนดให้แต่ละข้อมีคะแนนเป็น 5 4 3 2 1 (ตามลักษณะการตอบระดับ ความพึงพอใจมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด) ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเป็นเครื่องมือใน การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการสร้างและตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของ ประชาชนที่มีต่อการบริการสาธารณสุข

1.2 กำหนดกรอบแนวคิดและเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย นำมาใช้ เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามทั้งชนิดปลายปีกและปลายเปิด

1.3 นำร่างแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบแก้ไข เสนอแนะ ปรับปรุง ให้เหมาะสมสมถูกต้องต่อคดีล้องกับวัตถุประสงค์ของ การวิจัย

1.4 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงตามข้อ 3 เสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ถูกต้องตามหลักวิชาการและในด้านภาษาที่ใช้ เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหา ได้แก่

1.4.1 นายสุรศักดิ์ โสตะวงศ์ รป.m., (รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต)

1.4.2 นายกาจลงกรณ์ สุริยะวงศ์ ศม.m., (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต)

1.4.3 นายคำนึง เลื่อนแก้ว ศม.m., (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต)

1.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจพิจารณาอีกครั้งเพื่อความสมบูรณ์

1.5.1 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยผู้เชี่ยวชาญนี้ ผู้วิจัยได้ทดลองสร้างแบบฟอร์มในการประเมินเพื่อนำผลจากการประเมินมาทำการวิเคราะห์ เลือกข้อที่ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ได้ 40 ข้อ ($0.67 \leq IOC \leq 1$) และปรับปรุงตาม

ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยแบบฟอร์มที่ใช้ในการประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยผู้เชี่ยวชาญ ปรากฏดังตัวอย่างตามตารางที่ 3 (ผลการวิเคราะห์ค่า IOC แบบสอบถามรายชื่อ แสดงในภาคผนวก ก)

ตารางที่ 3 การหาค่า IOC การประเมินที่ใช้ในการวิจัยโดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อคำถาม	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	-1	0	+1	
1				
2				
3				

1.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับประชาชนในเขตเทศบาลตำบลศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย จำนวน 60 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยทำตามขั้นตอน ดังนี้

1.6.1 นำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก เป็นรายชื่อ โดยใช้การเปรียบเทียบค่าสถิติ t -test ระหว่างกลุ่มคะแนนสูงและคะแนนต่ำ แล้วเลือกข้อที่ค่าอำนาจจำแนกมี ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ 40 ข้อ ($2.389 \leq t \leq 9.892$) (ดังในภาคผนวก ก)

1.6.2 ทำการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นจากข้อแบบสอบถามที่ผ่านการเลือกทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลfa (Alpha-Coefficient) โดยใช้สูตรของครอนบาก (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่า .9794

2. ลักษณะของเครื่องมือ/ลักษณะของแบบสอบถาม

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ การวิจัยและขอบเขตการวิจัย ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจสอบถามหรือเป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยแบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ
อาชีพและการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ (Check list) ที่กำหนดค่าตอบ
ให้ผู้ตอบเลือกตอบ 1 ค่าตอบ โดยการเครื่องหมาย ✓ ลงในหน้าข้อความ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการวัดความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อ
การบริการด้านสาธารณสุขของเทศบาลเมืองท่าบ่อ อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย แยกเป็น
5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน (8 ข้อย่อย)
2. ด้านการให้บริการรวดเร็วทันเวลา (8 ข้อย่อย)
3. ด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ (8 ข้อย่อย)
4. ด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง (8 ข้อย่อย)
5. ด้านการให้บริการที่มีความก้าวหน้า (8 ข้อย่อย)

โดยการเครื่องหมาย ✓ ลงในตาราง ที่มีช่องว่างให้ลงคะแนน มากที่สุด (5)
มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) น้อยที่สุด (1) ตามลำดับ หลังข้อความคำถามใน 8 ข้อย่อย
ของแต่ละด้านรวมทั้ง 5 ด้าน

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะทั่วไปเป็นแบบสอบถามชนิด
ปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ชี้แจงในการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขอหนังสือจากบัญชีติวิทยาลัยถึงนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองท่าบ่อ ^{*}
อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย เพื่อขอร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการทำวิจัยครั้งนี้
2. ประสานกับปลัดเทศบาล (นายทะเบียนห้องถิน) ผู้รับผิดชอบงานทะเบียน
รายฐาน ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
3. ประสานกับผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม (นายธีระยุทธ เจ้าศรี รก.พอ.
กองสวัสดิการสังคม / 2550) เพื่อขอทราบรายละเอียดและพื้นที่ของชุมชนแต่ละชุมชน
4. ผู้วิจัยได้ทำการประสานกับประธานชุมชนและคณะกรรมการชุมชน ซึ่งแจ้ง ^{*}
แนะนำ วัตถุประสงค์ของการทำวิจัยและความต้องการในการให้ข้อมูลรายละเอียดของ
แบบสอบถาม วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลรวมทั้ง วิธีการสัมภาษณ์ความคิดเห็นอื่น ๆ ใน
แบบสอบถาม ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเกิดความเข้าใจ

ตรงกัน และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างถูกต้องครบถ้วน และเก็บรวบรวมข้อมูลครบตรงกำหนดเวลา

5. ผู้วิจัยใช้ระยะเวลา 4 เดือน (สิงหาคม - พฤศจิกายน 2550) ในการแจกแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ (SPSS) ในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องทุกฉบับ
2. นำแบบสอบถาม ที่สมบูรณ์และความถูกต้องลงรหัส (Coding form)
3. นำแบบสอบถาม ที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อจากจำนวนการจำแนกรายข้อในแบบสอบถามที่กำหนดไว้ 5 ระดับ

จากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเชิงสรุปเป็นกรอบแนวความคิดในการวิจัย ที่กล่าวในบทที่ 2 เป็นการวัดความรู้สึก ความพึงพอใจในด้านจิตารมณ์ (Affective domain) ของประชาชนต่อการบริการด้านสาธารณสุขของเทศบาลเมืองท่าบ่อ อําเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยจึงเลือกใช้ระดับความพึงพอใจ โดยการวัดระดับความพึงพอใจแบบมาตราฐานส่วนประมาณค่า ซึ่งกำหนดระดับความพึงพอใจเป็นเลขระดับคะแนน 5 ระดับ ของลิเคริท ดังนี้

มีระดับความพึงพอใจ มากที่สุด	ให้ 5	คะแนน
มีระดับความพึงพอใจ มาก	ให้ 4	คะแนน
มีระดับความพึงพอใจ ปานกลาง	ให้ 3	คะแนน
มีระดับความพึงพอใจ น้อย	ให้ 2	คะแนน
มีระดับความพึงพอใจ น้อยที่สุด	ให้ 1	คะแนน

ผู้วิจัยได้นำคะแนนที่ได้เทียบเกณฑ์ค่าเฉลี่ยได้เป็น 5 ระดับ (บุญชุม ศรีสะอาด.

2543 : 90) ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง	มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มีระดับความพึงพอใจมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีระดับความพึงพอใจปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีระดับความพึงพอใจน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง

มีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

- 1.1 วิเคราะห์แบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยหาค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อ โดยการทดสอบทางสถิติ t-test เพื่อหาค่า t ที่ระดับนัยสำคัญที่ .05
 1.2 ความเชื่อมั่นหรือความเชื่อถือได้ ของแบบสอบถามเป็นรายค้านหรือทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า ได้ เท่ากับ 0.99 ตามวิธีของคอนบราค

2. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

- 2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป บรรยายคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างของประชาชน และความคิดเห็นทั่วไป ใช้สถิติ

1) ความถี่ (Frequency)

2) ร้อยละ (Percentage)

- 2.2 การวัดระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริการสาธารณสุขของเทศบาลเมืองท่าบ่อ อันเกือบทาบปอ จังหวัดหนองคาย ใช้ค่าตัวกลางเลขคณิต (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เอาค่าเฉลี่ยที่ได้ เปรียบเทียบกับเกณฑ์ 5 ระดับ (บุญชุม ศรีสะอาด. 2543 : 100)

3. ทดสอบเปรียบเทียบความพึงพอใจ ระหว่างเพศชายกับเพศหญิง (2 ระดับ)
 ใช้การทดสอบด้วย t-test

4. ทดสอบเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริการสาธารณสุขของเทศบาลเมืองท่าบ่อ ที่มีตัวแปรจาก เพศ อาร์ชีพ และการศึกษา โดยใช้วิเคราะห์ความแปรปรวน ทางเดียว (one – way analysis of variance)

5. หากมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจะทดสอบ
 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของ แอล เอส ดี (LSD : Least significant difference)